

PALATUL STERN

Acest impozant edificiu este unul dintre reperele arhitecturale cele mai semnificative ale elegantei artere pietonale orădene. Palatul oferă un dublu spectacol arhitectural: pe de o parte, etalează pe ambele fațade o decorație elegantă, pe de altă parte, oferă contemplației un spațiu interior de o atmosferă poetică fără egal în arhitectura orădeană. Pășind dincolo de pragul celor două porți monumentale, bolțile cu stucaturi și arcuirea casei scării cu eleganta ei feronerie te invită să strabați un spațiu circular suspendat undeva deasupra timpului.

Istoricul acestei clădiri ne trimite în primii ani ai secolului 20, în 1904- 1905, când se afirmase cu forță viziunea arhitectului maghiar Ödön Lechner. Programul său arhitectural pune în valoare specificul artei populare maghiare, ale cărei motive decorative și simbolice le-a transpus cu eleganță în limbajul arhitecturii.

Planurile amplului imobil de raport au fost concepute de arhitecții Komor Marcell și Jakab Dezso, reputați arhitecți ce au proiectat și palatul “Vulturul Negru”. Lucrările au fost finalizate în 1909, oferind orădenilor un model de arhitectură funcțională și în armonie cu mediul natural.

Fațada principală, cea dinspre strada Republicii, este dinamizată de prezența în decroș a două bowindow-uri monumentale. Aceste “burdufuri” sunt încununate de pinioane cu muchia bland îndulcită de arabescul unor acolade. Jocul dinamic, sincopat, al ecranului fațadei lasă se desfășoare o decorație bine dozată, tributară stilului neo-maghiar : un bandou decorativ alcătuit din motive populare maghiare pune în valoare ancadramentele așa cum broderia costumelor populare subliniază părțile esențiale ale costumului. De o frumusețe aparte este banda florală de sub cornișa circulară a volumului rotunjit al colțului. Se pot ușor sesiza sugestiile limbajului decorativ ce trimit la ideea de fecunditate, de germinație și eflorescență. . Aceleași motive florale le regăsim punctînd spațiul dintre ferestre sau cel aflat sub cornișa din lemn, puternic reliefată.

Este într-adevăr remarcabilă coerența excepțională dintre motivele și expresia artistică a tuturor elementelor de plastică arhitecturală: stucatură, feronerie, profilatura coifurilor acoperișului. Linia se rotunjește calm, evitînd dinamica excesivă a asimetriei curbilinii. Aceleași elegante arcuiri rotunde le regăsim la feroneria porților principale: recunoaștem, în subtila stilizare, deschiderea în evantai a somptuoasei cozi de păun.

